

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Să înaintăm cu lumea

Cum înaintează plugăria altor popoare și cum ar trebui să înainteze și plugăria noastră

Am cetit, cu multă plăcere, articolul dlui director dela liceul din Turda, Petru Suci, publicat în fruntea numărului trecut al »Unirii Poporului«, și mi-am zis: hotărât că ar fi bine dacă oamenii noștri ar lucra cu mașini, și peste tot dacă ar mai înainta într'ale plugăriei, că așa cum merge astăzi plugăria, nu ne îmbogățește de loc.

Să privim numai în jurul nostru, și va trebui să recunoaștem, că nu suntem cu mult mai înaintați decât moșii noștri: Arăm cu aceleași pluguri vechi, tot așa grăpăm și secerăm, cel mult că ne-am lăsat de îmblăcii și în unele părți am introdus și mașina de sfărmat cucuruz. Apoi, mai cu seamă în ce privește pregătirea și gunoarea pământului, suntem rămași de lume și nici prin gând nu ne trece să ținem și noi seamă de cele mai noi descoperiri. Că trebuie să știm, că și plugăria este o știință, și încă una frumoasă și destul de grea.

E adevărat lucru știut, că bucatele sug din pământ sucul care le trebuie. Altfel de suc sug de pământ cucuruzul, altul păioasele, altul păstăioasele, și iarăși altul ierburile și napii și crumpenele. Un plugar cuminte chiar de aceea își și îngrășă pământul, gunoindu-l. Dar gunoiul de grajd nu e de ajuns pentru bucatele noastre, mai cu seamă dacă nu și ogorim.

Chiar de aceea oamenii de știință au examinat sucurile pe cari le sug diferitele bucate din pământ. Și au aflat că bucatelor păioase le trebuie foarte mult nitrogen și fosfor, ierburilor: nitrogen, fosfor și potasă. Trifoiului și păstăioaselor nu le trebuie nitrogen, pentru că și-l adună ele inele din aer, însă cu atât mai mult fosfor și potasă. Napii, cartofii, inul și orzul au lipsă mai ales de potasă. Cu un cuvânt și plantele sunt asemenea oamenilor: unora le place un fel de mâncare, altora celalalt fel. Și cu cât le vom ști da mai bine de mâncare, cu atâta ne vor aduce mai mult folos.

Țăranul nostru le dă, dacă le dă, tuturor plantelor același fel de mâncare, adevărat gunoi de grajd. Ce e drept gunoiul de grajd este cea mai bună îngrășămintă, pentru că întrunește câte ceva din toate nutrimintele. Dar dacă dorim să avem bucate foarte bune, le vom da îngrășămintă artificială, cumpărată din prăvălii, și ni-se va răsplăti cel puțin îndoit.

În alte țări, unde se face mai puțină politică și mai multă școală și cultură, fiecare țăran își examinează pământul la oraș, la consilierul agricol, care-i spune, că în pământul cutare ce fel de plante să samene. Tot același consilier îi mai spune și ce fel de gunoi artificial să folosească pentru planta cutare.

Dar să nu mergem mai departe, să rămânem la noi în Ardeal, unde Sașii au la Sibiu o tovărășie de agricultură, care scoate o gazetă poporală, în care se îndeamnă poporul la o plugărie cât mai cuminte. Reuniunea aceea arată cu pilde vii, ce mare folos aduce îngrășămintea artificială. Iată ce au făcut: această reuniune sau tovărășie a sămănat în mai multe sate în câte un jugăr de pământ napi.

În pământul gunoit cu gunoi de grajd jugărul a produs 380,76 măji metrice de napi.

În cel gunoit cu îngrășămintă artificială același jugăr a adus 522,93 măji metrice.

Așadar întrebându-i îngrășămintă artificială au avut cu 142,17 măji metrice mai mult, decât folosind gunoiul de grajd.

Aceste 142,17 măji metrice le-au vândut cu 5686 Lei 50 bani, îngrășămintea artificială a cumpărat-o cu 3070 Lei 50 bani așa că li-au rămas câștig curat 2616 Lei 30 bani. Așadar îngrășămintea artificială s'a plătit pe deplin și a mai adus și un folos de 2616 Lei și 30 bani.

Altă pildă, la vie. Un jugăr de vie, îngrășat cu gunoi de grajd, a produs 1596 litri vin.

Aceeași vie, gunoită cu îngrășămintă artificială, a produs 3795 litri vin. Așadar mai mult cu 2199 litri.

Acești 2199 litri i-a vândut cu 21,990 Lei, pe când îngrășămintea nu l-a costat decât 2581 Lei, 75 bani, așa că câștigul curat i-a fost de 19,408 Lei și 25 bani.

Plătește-se deci să întrebăm gunoi artificial? Poftiți și calculați, și apoi răspundeți D-Voastră înșivă.

Așadar, să înaintăm și noi cu lumea, și să nu rămânem tot în urma celorlalte popoare, că în forma aceasta sărăcim tot mai mult, și cu vremea ne chiar prăpădim.

Binecuvântarea bisericii unite din Bogatul român.

În 14 Octomvrie 1927 s'a ținut sinodul protopopesc de toamnă al tractului Blaj în cea mai depărtată comună dela sediul protopopesc.

Parohia unită din Bogatul român abia numără 70 familii greco-catolice. Deși puțini la număr, acești credincioși la îndemnul sânguinciosului lor preot, părintele *Ioan Mărginean*, au ridicat o frumoasă biserică de piatră în locul bisericii vechi de lemn.

Binecuvântarea noii biserici, deplin terminată și frumos pictată, s'a făcut în ziua tinerii sinodului protopopesc de toamnă, la care au luat parte majoritatea preoților tractului în frunte cu protopopul tractului Blaj, părintele *Aurel C. Domșa*.

Acestei serbări înălțătoare i-au premers pregătirea credincioșilor cu o zi mai înainte prin preoții: *Vasile Moldovan* din Cergăul mic și *Ioan Ciufudean* din Broșteni.

În ziua de Vineri — o frumoasă și plăcută zi de toamnă cu soare cald, — încă din zorii zilei se îndreptau spre noul locaș al Domnului, creștinii tăcuți și gânditori, îmbrăcați în haine de sărbătoare. În decurs de o jumătate de oră întreagă clădirea sf. Biserici este ocupată de zmeriții creștini, de pe fețele cărora se putea ceti mulțumirea de a vedea cu ochii, cât de plăcut este a locui fraților împreună în Casa lui Dumnezeu.

Poporul adunat, într'o impunătoare procesiune se înșirue în rânduri de câte 4 și în sunetul armonios al clopotelor și în cântare pătrunzătoare se îndreaptă spre biserică veche de lemn din deal. Aici se fac rugăciuni pentru cei morți, iar părintele protopop în cuvinte mișcătoare ia rămas bun dela vechea biserică și în aceeași ordine se reintorc la noua biserică.

După încunjurarea noii biserici se începe sf. liturghie, care se continuă într'o atmosferă pioasă până la sfârșit, când părintele *Vasile Moldovan* din Cergăul mic, într'o predică instructivă arată însemnătatea binecuvântării noii biserici și scoate la iveală armonia bună între preot și credincioșii săi, cari prin bună înțelegere au arătat prin fapte dragostea ce o au față de Dumnezeu, prin jertfa ce o au adus la ridicarea frumoasei lor biserici și îi îndeamnă, ca și în viitor să-și arete această dragoste prin cercetarea regulată a bisericii.

La urmă se face sfințirea apei, după care se botează toți credincioșii, despărțindu-se mulțumiți în suflet de frumoasa serbare a binecuvântării bisericii, pe care multă vreme nu o vor uita.

Apostolul Duminicii.

Duminica XVIII. după Rusalii. II. Cor. 96 — 11

Duminică în 6 Noemvrie ar fi să se cetească apostolul din Duminica XXI. după Rusalii, care însă s'a cetit Duminica după Înălțarea sf. Cruci și s'a tălmăcit în numărul 37 al „Unirea Poporului”. Tălmăcesc în schimb pe cel din Duminica XVIII după Rusalii căruia deși nu i-a venit rândul în anul acesta, se va ceta în alți ani.

Fraților, celce samănă puțin, puțin va și secera; iară celce seamănă întru binecuvântare întru binecuvântare va și secera.

Sf. Pavel îi îndeamnă pe Corinteni, să dea cât mai multe daruri pentru colecta pe care o făcea în favorul creștinilor din Ierusalim. De aceea îi face atenție la adevărul de toți cunoscut, că celce samănă puțin, puțin va și secera; iară celce seamănă întru binecuvântare, adecă din belșug, întru binecuvântare, adecă din belșug va și secera. Sub sămănat st. Pavel înțelege darea de milostenie, așa că vorba sfântului Pavel astfel trebuie înțeleasă: Celce dă mai puțină milostenie, mai puțină răsplată va primi dela Dumnezeu, pe când celce dă din belșug, din belșug va primi și răsplata pe lumea cealaltă.

Fieștecarele să dea, precum se îndură cu inima, nu din părere de de rău, sau din silă; căci pe dătorul de bună voie îl iubește Dumnezeu.

Din părere de rău dă celce dă cu inima, sgârșită și dă mai puțin decât se cuvine. Din silă dă celce dă din porunca celor

mai mari, ori urmând pilda altora și mânat de rușine dă mai mult decât ar fi avut de gând să dea. Pe unii ca aceștia se înțelege de sine că Dumnezeu nu-i poate iubi.

Și puternic este Dumnezeu să înmulțească tot darul întru voi, ca întru toate pururea toată îndestularea să aveți, și să prisosiți spre tot lucru bun, precum este scris: „Impărțit-a, dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veci”.

Corinteni să nu aibă grijă că vor da prea mult, pentru că scris este, la Pildele lui Solomon 19, 17: »Celce miluește pe săraci, dă împrumut lui Dumnezeu, iară Dumnezeu dacă îi este cuiva datornic, nu numai că nu-i rămâne dator, ci încă și cu prisos îi dă înapoi, înmulțind darul, așa că pe urmă va avea întru toate îndestulare, și unul ca acela va prisosi întru tot lucrul bun. Aceasta sf. Pavel nu o spune numai dela sine, ci din psalm 111 v. 9 unde Dumnezeu însuși spune, că dreptatea aceluia care a împărțit din averea sa săracilor, rămâne în veac adecă unul ca acela este socotit ca drept înaintea lui Dumnezeu.

Și celce dă sămânță sămănătorului, să vă dea și pâne de mâncare, și să înmulțească sămânța voastră, și să crească roadele dreptății voastre, ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată dărnicia, care lucrează prin noi mulțămii lui Dumnezeu.

Celce dă sămânță sămănătorului, adecă Dumnezeu, să vă dea și pâne de mâncare și să înmulțească sămânța voastră, adecă să vă răsplătească cu averi lumești. Dar nu numai cu de cele lumești ci și cu de cele spirituale, adecă făcând milostenie, să vă faceți încă și mai drepti și mai plăcuți înaintea lui Dumnezeu, și dreptatea voastră să treacă cu voi în viața de veci și să rodească acolo.

Ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată dărnicia — înseamnă spre a săvârși milostenia cu inimă dreaptă și nefațărîtă, ca, nebăgând în seamă foloasele voastre, să

căutați numai la aceea, ca întru mărirea lui Dumnezeu să ajutați pe cei lipsiți.

Dărnicia lucrează prin noi mulțămii lui Dumnezeu, adecă pe săracii, pe cari prin mijlocirea mea îi ajutați cu milostenia voastră, deodată îi și îndemnați să dea milostenie lui Dumnezeu.

* * *

Că Dumnezeu înmulțește averea celor ce dau milostenie, se vede nu numai din cuvintele sfântului Pavel, cetite în apostolul de astăzi, ci și din alte părți ale sfintei Scripturi, din scrierile sfinților Părinți și din viețile sfinților. Sfântul Vasile cel Mare spune într'o predică de a s'a (homilia 13 despre milostenie): Dupăcum aduce sămânța aruncată în pământ roadă însușită, întocmai așa aduce și mila dată săracilor. Căci dacă nu vei avea decât o singură pâne, iar cineva ți-ar cere-o și pe aceasta dela ușă, dă-i-o, și ridicându-ți mâinile către ceriu, zi: Din puțin dau fratelui meu, iară tu Doamne dă-mi mie celui primejduit de a nu mai avea, și nu te îndoi, că pânea pe care o voi da în lipsa aceasta, îți va aduce belșug, dupăcum aduce sămânța plugarului? Clemente Alexandrinul zice că precum la țitele din cari suge vițelul, sau le mulgem noi, se adună lapte din belșug, tot asemenea vin bogățiile și la aceia, cari fac milostenie.

Sfântul Ioan Milostivul i-se plângea împăratului Titus, că ziua în care n'a făcut milostenie o socotește drept perdată. În viața sfinților ni-se povestește că sfântului Ioan Milostivul i-s'a întâmplat de câteva ori că n'a avut din ce da milostenie. Iară atunci Dumnezeu, la rugarea lui, a schimbat câteva pietri în aur. Cu cât da mai mult, cu atâta îi dădea și Dumnezeu mai mult, așa că unebri i-se părea că se întrece cu Dumnezeu în dărnicie.

Scriitorul bisericesc Sofronie ne povestește despre filosoful Evagrius de pe vremea sa, că acesta, auzind predicând în biserică pe episcopul sau că Dumnezeu răsplătește însușit celor ce dau milă, s'a

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Stârșit de toamnă

Oaspeții caselor noastre, cocostârți și rândunele Părăsiți-au a lor cuiburi ș'au fugit de zile rele; Cărdurile de cocoare, înșirându-se'n lung sbor, Pribegit-au urmărite de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu-i tristă, vestejită; Lunca bălută de brumă, acum pare ruginită; Frunzele-i cad, sbor în aer și de crengi se deslipesc Ca frumoasele iluzii dintr'un suflet omenesc.

Din tus-patru părți a lumii se ridică'nalt pe ceruri, Ca balauri din poveste, nourii negri plini de geruri, Soarele iubit s'ascunde, iar pe sub grezavii nori Trece-un cârd de corbi iernatici prin văzduh croncănitori.

Ziua scade; iarna vine, vine pe crivăț călare! Vântul ș'eră prin horauri răspândind înfiorare. Boii rag, cali rânchează, câinii latră la un loc, Omul, trist, cade pe gânduri și s'apropie de foc.

Vasile Alexandri.

Fratele iclean.

Acuma, erau doi frați. Cel mai mare iclean, da cel mic om cu dreptate. Și numa s'a întâmplat de le-au murit părinții. Când la împărțeala averii, nu s'au împăcat ș'au pornit la drum, fiește-care c'o pâine'n traistă, pe cum ca să se judece. Pe drum li s'a făcut foame. Se

opresc ei să'mbuce, la umbra unei tufe. Da'ăi mai mare zice:

— Uite ce, mă, frate-meu: Hai — zice — să mâncăm acuma pâinea ta și la urmă o mâncăm și pea mea, când ni s'o'face foame mai încolo.

— Bine.

Mănâncă ei și pleacă. Pe drum li se face iar foame.

— Mă, frate-meu, hai să mâncăm, zice cel mic.

Cel'alt, neam.

— Măi, frate-meu, nu-ți fie glumă, dă-mi să mânc.

Da cel mai mare — vezi al dracului:

— Dacă te lași să-ți scot un ochiu, îți dau o bucată de pâine.

Acela, de foame, ce să mai zică?... Și-i scoate un ochiu și-i dă numai o bucată de pâine.

— Aoleo, măi, frate-meu — zice tot cel mai mic — pentru asta mi-ai scos tu mie un ochiu? Dă-mi, mă, să mânc. Nu ție milă ție? Eu îți dădai pâinea mea, ș'acuma...

— Dacă te lași să-ți scot și ochiu celalalt, îți dau toată pâinea.

— Bine.

Și-i scoate și ochiu celalalt și-i dă pâinea. Și pleacă pe aici încolo, pune stăpânire pe toată averea — multă-puțină, câtă era — și nici cu spatele n'a mai știut de cel cu ochii scoși.

Acela — săracu — băjbăie ici, băjbăie

colo, până iese la drum — că se trăsese mai de-oparte. Și sta acolo cu mâna 'ntinsă. Care cum trecea, i-arunca pomană. Unu un ban de cinci parale, altul o bucată de mămăligă, în sfârșit după putere și după cum îl lăsa inima pe fiește care. Și trăia așa...

Stă ei ce stă acolo și'ntr'o zi ce-i vine lui — vezi gândul lui Dumnezeu!

— Ce stau eu aicea, mă? — își zice el.

Și pleacă. Păș-păș, păș-păș, dă de un tufan. Și se urcă'n el. Pasăminte, acolo s'adunau dracii la sfat. Adoarme. Da'pă la miez de noapte, hop dracii. El trează. Și'ncepe tartorul să-i ia la descusut. Fie care ce-a lucrat.

— Eu, zice unul, e o mănăstire, la care se lucrează de nouă ani fără spor și tot nu las să se sfârșească.

— Bun.

— Eu, zice alt încornorat, am umplut trupul unei fete de popă cu bube, de sus până jos.

— Iar bun. Da tu mă, Nichipercio? — zice Tartorul unuia mai sfrijit.

— Eu, zice, am făcut pe unul mai deunzi să scoată ochii lui frate-s'o. Da — zice, tot acela — dac'ar ști cineva din acei cu mănăstirea, să vie, să ia numai o saca de apă dela cișmeaua de acolo și să facă tencuială cu ea, unde ar zidi o cărămidă, ar crește trei. Și — dacă și acel cu ochii scoși și fata s'ar spăla cu apă de-asta — fata s'ar face iar curată cum a făcut-o mamă-sa, și acela eu ochii ar vedea, și stelele ziua.

după la episcopul și i-a dat 60 debani de aur ca să-i împărțească săracilor, iar lui să-i dea o adeverință, cumcă Dumnezeu îi va răsplăti în ceriuri însutit, Episcopul i-a și dat chitanța filosofului, iară el, mergând acasă, a poruncit fiilor săi, ca, dacă va muri, să-i puie chitanța aceasta în mâna dreaptă. După trei zile filosoful de fapt a și murit, iară la alte trei zile după moartea sa i-a apărut în somn episcopul și i-a zis: »Du-te la mormântul meu și-ți ia chitanța ta, pentrucă Domnul Hristos mi-a răsplătit, după făgăduința ta, însutit. Ca mâine episcopul, urmat de întreaga preoțimea și poporul, a aflat în mâna lui Evagriu, în locul chitanței, o scrisoare cu următoarele șire: »Filosoful Evagriu dorește tot binele episcopului său și-i mulțamește că prin predica sa i-a deschis porțile împărăției de veci».

IULIU MAIOR.

Mulțumită publică. În decursul războiului, au luat dela biserica noastră două clopote mari, folosindu-le statul Austro-Ungar pentru obuze aducătoare de moarte. Ne-a rămas abia unul mic, de care ne folosiam la toate slujbele dumnezești.

Aducându-și aminte Dl *Perry Porușiu Nicolae* propr. de automobile din Cluj, de biserica rămasă fără clopote și de locul său natal, a cumpărat un clopot în valoare de 8400 Lei.

A dăruit încă pe seama bisericii mai înainte 2000 Lei.

Pentru acestea binefaceri, reprezentanța parohială, în numele credincioșilor, îi aduce și pe această cale mulțumita și recunoștința sa. Nandra, la 12 Oct. 1927. — Simion Deacu adm. par. gr. cat. inter.

Circulară către Onor. Preoțime română unită din protopopiatul Blajului. Nr. 443/927 Ziua nașterii M. S. Regelui Mihai să fie sărbătorită Duminecă în 30 Oct. a. c. cântându-se după Liturgie Doxologia cea mare. — (ss) *Aurel C. Domșa*, protopop.

Ziua Regelui.

Marți în 25 Octomvrie, Maiestatea Sa Regele Mihai I a împlinit 6 ani. Din acest prilej în toate bisericile din țară s'au făcut slujbe și rugăciuni, ca Bunul Dumnezeu să-i dea ca și până acum, sănătate înfloritoare și să ni-L țină la mulți-mulți și fericiți ani, ca la vremea hotărâtă, să ne stăpânească și să ne chivernisească, într-o lungime de zile.

La noi, la Blaj, serviciul divin s'a slujit în *Catedrala Mitropoliei*, fiind de față înalta preoțime, reprezentanții autorităților, și toate școlile cu profesorii și cu școlarii lor. Orașul a fost împodobit, ziua toată, cu drapelul național.

Intru mulți ani, Maiestate!

Ce mai e nou în politică.

Parlamentul a fost închis din 20—27 Octomvrie. În ședința din 20 s'a fost luat în dezbatere alegerea din vară *dela Bălți* unde se întâmplase moartea de om. După lungi hărțueli vestita alegere a fost nimicită, cu 1927 de voturi contra 6. Se va face o alegere nouă.

Adunarea dela Alba-Iulia a Partidului național-țărănesc, despre care s'a vorbit și s'a scris atâta în vară și pela începutul toamnei, se va ține la 20 Noemvrie 1927, zi de Duminecă. Ea va fi *Congres* al Partidului, adică un fel de adunare generală, precum umblă vorba în Ardeal. Până la acest congres, Partidul ține adunări sau

congrese județene pe toată țara, cum va fi de pildă congresul județean al Târnave mici la Cetatea de balta.

Un fost ministru, arestat și trimis la temniță.

Toate gazetele dela București aduc știrea, că fostul subsecretar de stat la finanțe pe timpul Averescanilor, *Mihail Manoilescu*, în timpul când se întorcea din străinătate spre București, la stația Timișului a fost arestat de oamenii siguranței statului și dus la temnița militară dela Iilava. Asupra acestei arestări, s'a dat din partea Cărmuirii următoarea înștiințare și lămurire:

COMUNICAT

„D. Mihail Manoilescu, încercând să facă pe agentul de transmisiune (purătorul de scrisori) al celor cari uneltesc turburarea ordinii constituționale a statului, guvernul a dispus arestarea d-lui Manoilescu și trimiterea lui în judecata curții marțiale“.

*

Miercuri în 26 Octomvri, când scriem noi acestea șire, mai multe despre lucrul acesta nu se știau. E vorba numai că Guvernul va aduce treaba și în fața Parlamentului.

Și s'au dus dracii.

Dă-te, neică, acela jos din pom și băjbăe și băjbăe până dă de cișmea. Iar el, se unge la ochi și începe să zărească: întâi ca prin sită, pe urmă ca prin ciur, până ce i-se luminează vederile. Nu văzuse înainte cum vedea acum.

Și ia-o la drum. Dă de mănăstire; o face: dă de fata cu bubele, o'nzdrevenește. Și să întoarce iar acasă, c'un sac de galbeni.

Așa, dacă vede cel mare și vede, vine la el:

— Mă, frate-meu, iartă-mă zice, — icleanu, Ce vrei? — Da — zice — spune-mi și mie cum ți-au venit vederile și cum ai prins bogățiile?

Acesta, săracu-i spune.

Zor — nevoie, să meargă cu el să-i arate și lui locul unde a cerșit.

— Bine.

Ajung acolo.

— Aici, zice cel mic.

— Aici?

— Aici.

— Ei, acuma să-mi scoți și tu mie ochii, cum ți i-am scos și eu ție.

— Da'ce sunt al dracului?

— Dacă nu mi-i scoți, te tai.

Acela, săracu, ce să facă? S'apleacă și-i scoate ochii.

— Acuma, du-te.

Stă acela ce stă acolo și — când a scotit el că se face seară — începe să băjbăie.

Tot băjbăind el așa — îl trăgea așa, pesemne — înimerește tot la tufanu acela și să suie'n el. Stă ce stă, hop dracii. Și-i ia Tartoru la depănat:

— Tu de ce-ai lăsat să se facă mânăstirea, mă?

Și jart.

— Și tu de ce-ai lăsat să se vindece fata mă?

Și iar jart.

— Intunecate împărate — zice tot Nichipercea cel sfrijit — nu stricăm noi. Da să vede treaba c'o fost cineva'n pom, că uite ș'acuma e.

Și săriră dracii pe acela și dăi bătaie, dăi frecătură. Când au cântat cocoșii de ziuă, era mai mult mort decât viu. Ș'a rămas și sărac, și bătut, și cu ochii scoși.

Și, cică, de-atunci a ieșit vorba că „cine plânge, râde, și cine râde plânge“.

D. G. Chițoiu

La ce e bun ficatul. Ferice de oamenii cărora le place ficatul, pentrucă doi medici austrieci arată, că cel mai bun leac împotriva slăbiciunii sau sărăciei de sânge este mănăstirea de ficat. Ei au dovedit cu mai multe pilde că bolnavii cari sunt săraci de sânge (anemici) se vindecă mănăcând ficat.

Țiganul la împărăție

Un țigan se făcuse și el gospodar și acum ara la câmp ca fiecare... numai iacă dă de un ulcior cu bani. — Hau, mânca-ți-aș, doamne,... haicea 'mi-ai fost? zise el piesnindu-se cu palma peste frunte, și o rupse la fuga peste câmp; se zmintise bietul țigan de bucurie. Fugea și se uita în toate părțile, doară o vedea pe cineva să-i spună. Numai iacă un boer cu trăsura:

— Cucoane! cucoane!... ia mai stai!...

Când s'ajungă însă la boer, numai își luă de samă și zise!

— Cooane, da când răstorni brasda cum o pui cu iarba?

Boerul îl sudui și porni. Țiganul mai strechie o bucată bună, apoi se întoarse înapoi luă ulciorul și porni spre casă:

— ...și știi, tu fa, Pirando, ce ham să fac eu cu el? zise el țigancei lui, ...ham să'l daruesc la împărăție, sa'mi dea pe el o boerie!

Țigancea îi mai zise, ce'i mai zise; dar țiganu nu și nu; luă ulciorul, și-l puse într-o traistă, o legă bine la gură, ca să fie gata pentru a 2-a zi, și se culcă frumuseț cu gândul la boerie.

Peste noapte țigancea scoase ulciorul din traistă, puse în locu'i o piatră mare și o legă la loc, tot cum fusese. Când s'ajunse la împărăție, țiganul căzu în genunchi înaintea împăratului și începu a dezlega traista, da

Blajul are târg de export.

Guvernul dlui Brătianu a băgat de seamă și a înțeles în sfârșit cauza marelui lipse de bani din țară: lipsa exportului. De aceea a redus la jumătate taxele de export și a hotărât ca în șase orașe din țară să se țină târg de export. Aceste orașe sunt *Aradul*, unde târgul va fi *Vinerea*, *Blajul* cu târgul *Joia*, *Clujul* cu târgul *Vinerea*, *Cernduții* și *Oradia* cu târgurile *Lunia* și *Satu-Mare* cu târgul *Miercurea*.

Guvernul va face tot ce-i stă în putință, ca la aceste târguri să se adune cât mai multe vite. Apoi se va îngriji ca vîmuirea să se facă la fața locului și să fie la îndemână și trenurile de lipsă, anume înființate pentru acest scop, cari vor avea legătură cu trenurile din străinătate.

În forma aceasta Blajul a ajuns un foarte însemnat oraș de negoț, iar satele din jur își vor putea vinde vitele cu mult mai ușor decât înainte.

Primăria orașului va ajunge în forma aceasta la venite și mai frumoase, pe cari le va putea întrebuința la repararea drumurilor și străzilor, și la alte multe nevoi, cum ar fi bunăoară lipsa mare de apă, care ne pune bine.

„Pocăiții“ din America.

O scrisoare dela un cetitor al gazetei noastre.

Domnule Director, — Fiind eu prin America în tot timpul războiului, am văzut multe. Multe neamuri de oameni am întâlnit și cu multe neamuri am lucrat și am vorbit, dar rătăcire ca între sectele religioase (pocăiți, sâmbătari, nazarineni, studenți de biblie și mai ști acela ce le poartă de grijă, cum se mai numesc), rătăcire ca între aceștia, zic, n'am văzut.

Eram stabilit în orașul Akron din statul Ohio și acolo era o ceată de Românași de-ai noștri, de prin județele Bihor, Arad, cari trecuseră la rătăcire și aveau și sală de adunare, chiar lângă biserica noastră, Ei aveau un predicator jidan, cu numele Gredis, și dumnealui, jidanu, le explica biblia.

Odată m'am dus și eu să văd, cum se botează. Și era cu mine un văr al meu. Și am văzut amândoi când a dat jidanu drumu în apă la un Românaș, ca să-l boteze și i-a zis:

— Eu predicatorul Gredis te botez, dar eu cu aceasta nu dau seamă, tu vei vedea.

văzând în loc de ulei cogemite pietroui, amuți de frică:

— Ce vrei, măi țigane? zise împăratul răstit.

— Nant așa, gros așa, ... și cu mâinile ia ușa, răspunse țiganul, punând mâinile în șolduri.

Adică, vrea s'arate, că ulciorul era cu două torti și era mare și gros; dar îi uitase numele și mai multe nu putea spune.

— Ce-i asta măi țigane? răcni din nou împăratul.

— Nant așa, gros așa, ... și mâinile ia așa! arată din nou țiganul.

Împăratul atunci porunci, să' ducă la închisoare ... și după un an de zile îi dete drumul să se întoarcă acasă.

— Cum ai petrecut la împărăție cucoane boiarule? îl întreabă Piranda lui.

— Nant așa, gros așa, ... și cu mâinile ia așa! răspunse iarăș bietul țigan.

El nici acum nu'și mai venise în fire, sârmanul!

Pe urmă a fost că jidanul Gredis s'a dat cu vorbe dulci pe lângă credincioșii săi, mai cu seamă Românași din Bihor și Arad, să-i deie fieștecăre câte 100 dolari, sub cuvânt că se edifică în statul Dakota o fabrică mare și cine bagă acții într'insa, va câștiga parale multe. Punând în felul acesta jidanul Gredis mâna pe banii credincioșilor, s'a dus în loc necunoscut și bieții Românași au rămas și fără scumpul lor predicator jidan și fără dolari.

Judecați, iubiți cetitori, unde duce slăbirea în credință, că rătăcirea „pocăiților“ nu-i decă credință slabă. Vai de acela care se clatină în credința cea adevărată.

Căfelul (Sălaj), la 17 Oct. 1927.

GEORGE TĂRĂU.

Adunarea Partidului Național-Tărănesc la Cetatea de baltă.

Convocare

la congresul extraordinar al organizației Partidului Național-Tărănesc din județul Târnava mică, ce se va ținea *Duminecă în 30 Octomvrie 1927*, în comuna Cetatea de baltă, la orele 11, înainte de masă, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea congresului.
2. Raportul comitetului executiv județean.
3. Expunerea situației politice generale.
4. Alegerea delegaților pentru congresul general.

5. Eventuale propuneri.

Blaj, din ședința comitetului județean, ținută la 14 Octomvrie 1927.

(ss) Dr. Zaharie Boilă,
secretar general.

(ss) Dr. Victor Macavei,
președinte.

Conform statutelor la congresul județean iau parte: a) Doi delegați din fiecare organizație comunală a partidului. b) Toți membrii comitetului județean și ai comitetelor cercuale. c) Președinții comitetelor comunale. d) Membrii consiliului județean. e) Parlamentarii aleși, precum și candidații dela ultimele alegeri.

Biroul.

Sătenii și școala de stat.

„Cuvântul Satelor“, gazetă scoasă și scrisă de săteni fruntași din Banat, arată în nrul din 22 Oct., cum ar dori sătenii să-și spună ce-i doare, când se țin așa numitele conferențe administrative cu domnii prefecți. O asemenea conferință administrativă s'a ținut în județul Caraș, unde s'a arătat între altele, că „preotul trăiește rău cu învățătorul; preotul s'a plâns, că dascălul nu mai cântă cu copiii în biserică, disputându-și dreptul unul altuia de a propune religia micilor vlăstare în școală...“

Și adăogă gazeta:

„Nimeni n'a arătat d-lui prefect că, în urma modernelor legi ale învățământului primar, care încarcă mintea micului școlar cu fel de fel de greutăți pe care mintea lui fragedă nu le poate cuprinde și în urma atâtor lucruri pe cari deocamdată nu le numim — generația actuală de școlari rămân semi-alfabeți, ajungând cu anii în repetarea clasei, față de generațiile trecute, pe când erau dascălii confesionali, susținuți de credincioșii bisericii din sat. Pe atunci nu erau încărcăți cu programe analitice ale învățământului atât de modern, ci cât se poate de simple, prostețe dar bune“.

Oă chiar așa vor fi toate, nu știm: una vedem, că sătenii s'au săturat de școala de stat și doresc să aibă iarăș dascăli confesionali, ca în vremile de mai înainte!

Dr. N. Brinzeu.

O boală care nu se poate vindeca.

E vorba de boala Ungurilor de a maghiariza toate naționalitățile și apoi a se lăuda că ei nu maghiarizează. Gazetele ungurești aduc știrea că fostul primat al Ungariei Csernoch János ar fi chemat la patul său de moarte pe ministrul instrucțiunii din Ungaria și i-ar fi zis: „Dupăce am murit, spune Europei întregi, că fostul primat al Ungariei, dă de știre lumii, că nu e adevărat că Ungurii ar fi asuprit pe naționalități, altfel cum ajungea primat al țării un biet de tăut ca mine“.

Ministrul instrucțiunii ungurești a și făcut mare vâlvă din vorba aceasta, dar lumea cuminte bine știe cum era în Ungaria. Tăuții s'au maghiarizat cu miile, tot asemenea și Șvabii și Sărbii. Susținând că ei sunt Unguri au ajuns la domnii mari. Dintre Români n'a ajuns domni mari decât Mangra, Siegescu, Alexici și Moldovan Gergely, pentru că au eșit din partidul național și s'au dat cu Ungurii, cum a făcut și Csernoch, Klebelsberg, Bleier și atâția alții.

Ori doară nu ne aducem aminte că în Ungaria nici jandarm, nici scribăla la cântă-lărie, nici boactăr la tren nu puteai ajunge, dacă nu-ți maghiarizai numele?

Tacă dar Ungurii și nu se facă de răsul lumii, spunând neadevăruri și lăudându-se cu pene străine. În Ungaria doară și pânea și aierul era unguresc, și erau în stare să te omoare dacă le spuneai că tu mănoci pâne ori mămăligă românească.

Înștiințare dela foaie.

Tuturor aceloră dintre cetitorii gazetei noastre, cari sunt în restanță cu plata abonamentului, am început să le trimitem prin poștă, la nume, arătări despre sumele cu cari ne sunt datorți, fie pe anul 1927 fie pe anii de mai înainte.

La fiecare provocare am alăturat și mandate postale, pentru trimiterea banilor.

Rugăm deci, cu toată căldura, pe toți restanțierii, să binevoiască a ne trimite, cât mai neîntârziat, banii cu cari ne sunt datorți, că se apropie sfârșitul anului și trebuie să plătim și noi datorii foii. Ne zac afară, la cetitori, peste o sută de mii de lei, iar tipografia și lucrătorii nu mai pot aștepta.

Pe cei cari, nici după provocările la nume, nu-și vor plăti restanțele, vom fi siliți a-i șterge din listele de adrese și, cu toată durerea, îi vom da în seama avocatului nostru, să ne scoată el banii pe cale judecătorească. Un lucru ca acesta noi nu dorim, dar, de silă, ne vom căuta dreptul nostru și pe această cale.

Redacția și Administrația,

Noul prefect al județului Târnava Mică este dl Aurel Muthu, care, ca ardelean, fu de preot și fost primpretor, credem că va ști să întrunească îndestulirea celei mai mari părți a cetățenilor. Ii dorim muncă rodnică și cât mai spornică.

Știrile Săptămânii

Casele nouă sunt scutite de dare.

Dela ministerul de finanțe s'au trimis de curând nește circulări către Direcțiile financiare, în cari se spune, că acei proprietari de case nouă, cari doresc să-și scutească de dare casele zidite după 23 Iunie 1921, sunt datori să înainteze petiții (cereri) în acest scop, cel mai târziu până la ziua de 15 Noemvrie. Cererile se trimit la Direcția Financiară, cea de care se ține comuna sau orașul.

Se iefinesc trenurile.

O știre dela București, spune, că Direcțiunea generală a Căilor Ferate Române s'a hotărât, în sfârșit, să scadă prețul biletelor de tren, cari până acum erau prea de tot pipărate. Au și început să se tipărească cele noi, cu prețurile scăzute. Chivernisitorii căilor noastre ferate au băgat de seamă, că, de când trenurile se scumpiseră, lumea nu se mai îmbulzia la călătorit și, așa, statul păgubea mai mult decât înainte, când erau călători mulți și prețuri pe sărăcie. Au ajuns deci și domni dela Direcțiunea Cefereului, să prețuiască înțelepciunea din bătrâni, care spunc: Picurii cei mărunți, strop cu strop, fac al mărilor potop!

Regele Bulgariei logodit.

Regele Boris al Bulgariei s'a logodit cu principesa Giovanna a Italiei.

Schimbarea numelui universității din Cluj.

Ministerul instrucțiunii publice a dat un decret, pe care l-a iscălit și Inalta Regentă, prin care se hotărește ca de aici înainte universitatea din Cluj să poarte numele Regelui Ferdinand I., sub a cărui pomnie s'a românizat.

Inchiderea școalelor românești din Albania.

Guvernul albanez a închis școalele românești din Albania, ceea ce ni-a supărat și ne doare foarte mult, cu atât mai ales că statul nostru pururea i-a sprijinit pe Albanezi.

Această măsură nedreaptă a guvernului albanez este cu atât mai dureroasă, dacă ne aducem aminte că școalele românești existau înainte de a se fi zămislit statul albanez, existau și pe vremea Turcilor, și încă 15 școli sătești și un gimnaziu, pe când Albanezii nu aveau nici una.

În urma acestei hotăriri nedrepte a guvernului albanez, studențimea macedo-română a ținut la București o mare adunare de protestare, la care au luat parte mai mulți oameni de seamă și public ales. S'a cerut guvernului român să mijlocească la guvernul albanez re-deschiderea școlilor românești din Albania.

A căzut din locomotivă. În apropiere de gara Mehadia a căzut săptămâna trecută de locomotiva trenului de persoane București-Timișoara conducătorul de locomotivă Iosif Cserhat. L-au dus la Timișoara, la sanator, dar nu peste mult a încetat din viață, lăsând după sine trei copii nevârștnici.

Copil ars de viu. Dna Aubermann din comuna Sag, din jurul Timișoarei, soția proprietarului de autobuze Aubermann, și-a lăsat pentru o clipită singur în leagăn copilul de 15 luni. Ca să nu plângă, i-a lăsat o cutie de

chibrituri, cu cari să se joace. Copilul atâta a meșterit la cutie, până s'a aprins un chibrit, și din acela cealalte și întreg leagănul. Nefericita mamă, auzind sbieretele copilului, a intrat în casă și a văzut cu groază întreg leagănul aprins. Iute a sărit și l-a stâns, dar copilul așa arsuri a suferit, încât a murit pe drum, pe când îl ducea tatăl său la spital.

Și-a bătut mama. Dehelean Petru din comuna Chereleș de lângă Arad s'a dus la cârciumă și s'a îmbătat una bună. Venind acasă, mamă sa l-a certat, iar el s'a apucat și a bătut-o atât de îngrozitor încât un jandarm care se plimba pe dinaintea casei și a auzit sbierătele, abia a putut-o scăpa din mâna feciorului fărădelege. Se înțelege că jandarmul și-a făcut datorința, a luat cu el proces verbal și l-a trimis la parchetul din Arad, iar pe feciorul fărădelege l-a legat și l-a dus la temniță.

Școală cu trei studenți. La Șopron în Ungaria s'a deschis o școală superioară de pădurărit și de băieșit. Dar la întreagă școala nu s'au înscris decât trei studenți. Cauza este marea sărăcie care bântue acuma în Ungaria.

O învățătoare care schingiește copiii. Învățătoarea Bongier, în vârstă de 47 ani, schingiea până la moarte pe copiii din școala de orfani din Etreville. Pe un copil l-a spânzurat de un pom, biciuindu-l până la sânge; altora le rupea carnea cu cleștele, iară pe alții îi îngropa până la jumătate în pământ. Unei fete mici i-a rupt un deget, iar alteia i-a scrântit brațul. Curtea cu jurați din Paris a judecat-o la 15 ani muncă silnică, ceea ce foarte mult a îndestulit publicul ce era de față.

A ars o temniță. În noaptea de 17 Octomvrie s'a aprins temnița din orașul Scoplia (Bulgaria). În temniță erau închiși mulți studenți macedoneni, despre cari se spune că ar fi ars și ei de viu.

S'au inveninat de ciuperol. Țăranul Ion Greniuc din Rohorna, jud. Cernăuți, a primit în dar dela niște neamuri un coș de bureți. Sosind cu ei acasă, i-a dat soției să-i gătească. La prânz a mâncat din ei întreagă familia țăranului, compusă din cinci persoane.

După câțeva vreme a început a li-se face rău. Cu toate că au adus un medic, care a dat cele dintâi ajutoare, au murit, în cele mai grozave chinuri, tata, mama și cei doi copii mai mici. Cu viața a scăpat numai o fetiță, care a mâncat mai puțin. Dar și fetița zace între viață și moarte în spitalul din Cernăuți.

Stele noi. Nu de mult a descoperit un învățat din America 4 stele noi. Aceste stele sunt de 250 ori mai mari decât soarele nostru, și așa de departe încât lumina lor nu ajunge la noi decât în 500 de ani.

Și acuma, închipuiți-vă, că sutele de milioane de stele, pe cari le cunosc învățații până acuma, nu se ciocnesc niciodată, ci fiecare își urmează drumul ei, neîmpiedecată de nimeni. Cu drept cuvânt poate deci zice biserica noastră: „Mare ești Doamne, și minunate sunt lucrurile tale, și nu este cuvânt spre lauda minunilor tale”.

Tren aruncat în aer de hoști. S'a întâmplat și aceasta la Mexic în America. Hoșii știau că pe tren călătoresc oameni bogați. Au pus deci dinamită sub șini, și o parte a trenului a sburat în aer. Au murit 8 inși. Pe un neguțator bogat l-au prins hoșii și l-au dus cu ei, cu gândul că neamurile îl vor răscumpăra cu bani scumpi.

Aeroplan cu călători prăbușite. La San-Antonio din Statele-Unite ale Americii de Nord, s'a prăbușit un aeroplan de călători dela o înălțime de 700 metri. Au murit pilotul și toți cei cinci călători. Aceeaș nenorocire s'a întâmplat și pe insula Oahu din Oceanul Pacific (cea mai mare apă a lumii), murind pilotul și toți cei 3 călători.

Principesă de 61 ani se mărită după un tânăr de 23 ani. Sora fostului împărat al Germaniei Wilhelm II., Victoria Schaumburg-Lippe, s'a măritat după un cărtaș vestit, care și-a păpat toată averea în cărți și este numai de 23 ani. Cu toată împotrivirea fostului împărat, soră sa a jurat credință veșnică acestui tânăr.

Călător aruncat din tren de hoști. Mai rar o astfel de întâmplare, care s'a petrecut în noaptea de 19 spre 20 Octomvrie în trenul de persoane care venea dela gara Petru Rareș spre Brașov.

Hoșii de trenuri au voit să jefuiască pe un călător, care nu s'a lăsat și a strigat după ajutor. Hoșii, văzându-se ca prinși, înainte de a fugi, l-au aruncat pe călător din tren. Bietul om a căzut cu mâna dreaptă sub roatele trenului, cari i-au retezat degetele. Hoșii au luat-o la săbătoasa.

Ce a pățit, încușurând pământul cu bicicleta. Hult, așa-l chiamă pe svedianul care a plecat în ziua de 17 April 1925 cu bicicleta, a străbătut Olanda, Franța, Spania, Africa, Egiptul, Turcia, Persia, Svedia, China, Japonia, America și de acolo a plecat cu vaporul în Svedia.

Interesante sunt pățaniile acestui om cuțetător. În Spania au pușcat asupra lui și l-au băgat la închisoare, în credința că este un mare hoț din Svedia. În Africa de nord a stat în temniță 21 de zile. În Egipt a fost mușcat de o scorpie. În Turcia l-au încuiat în șapte temnițe după o altă. În India l-a mușcat un șarpe veninos, așa că fiind pe moarte a și primit ungerea de pe urmă. Numai în America i-a mers cât se poate de bine.

A folosit 14 gume pe roți și i-s'au rupt 28 perechi de pantaloni. Sosit în Svedia, la Stockholm, a fost primit ca un împărat, și a scos o carte în care-și descrie pățaniile.

Cine sapă groapa altuia... Această zicală s'a împlinit din cuvânt în cuvânt în comuna Obârșă de pe țara Crișului. Groparul Nicolae Dănilă săpa adevărată groapa unui biet de muncitor. Groapa era gata, și Nicolae Dănilă tocmai voia să iasă din ea, când deodată s'a pornit pământul peste el și l-a îngropat într'un minut. Până când să-l scape oamenii aflători în jur, a fost prea târziu, bietul Nicolae Dănilă nu mai trăia.

Cât folos pot aduce copii. În Austria de jos anul acesta gândacii de Mai au făcut pagube grozave. Guvernul a poruncit deci, ca toți copiii să adune astfel de gândaci, iar celor ce adună peste 100, să le dea primăria câte o cinste în bani. Și copiii au adunat 27 vagoane și jumătate de gândaci de Mai.

Luoruri triste. Poliția orașului București a băgat de seamă de o vreme încoace, că prea multe fetișcane se plimbă pe străzile Bucureștilor. Sa pornit deci într'o seară și a făcut o cercetare pe la toate localurile de petrecere. Când colo ce să vezi, aceste localuri erau pline de fetișcane. Poliția a pus numai decât mâna pe ele și le-a dus la poliție.

Ascultându-le pe toate pe rând, s'a dovedit, că cele mai multe dintre ele erau copile de școală. După ce le-a cercetat medicul, pe cele sănătoase le-a trimis la părinți, iar pe cele bolnave de boale rușinoase le-au dus la spital.

O femeie naște trei copii. În comuna Sfântul Gheorghe de Mureș soția lui Benzec Alexandru a dat naștere la trei copile. Atât mama cât și copilele sunt sănătoase.

† **Flavia Coriolan Băliban, cl. VIII.** lic., membru Societ. Preasfintei Inimi și a Reun. Mariane care în dorul său de a vedea C. tatei Eternă a mers la Roma; dar după împlinirea acestui vis, în drum spre casă la spitalul din Postumia, prov. Triest, Italia, în ziua de 30 Septembrie — ziua morții Patroanei sale sf. Tereza de Pruncul Isus — având lângă sine pe un singur tovarăș de drum, și-a dat bunul său suflet în mâinile Aceluia, dela care l'a primit.

Rămășiile-i pământești au fost așezate în cimitirul catolic din Postumia la 3 Octombrie a. c.

Isus Hristos, care atât l'a iubit încât în frageda-i vârstă de 18 ani l'a chemat la Sine, să-l așeze în împărăția dragostea Sale devine.

Dormi în pace suflet blând și nobil!

Fie-ți țărina ușoară, somnul lin odihna fericită, iar amintirea binecuvântată!

Sădirea pomilor.

În Octombrie e vremea când trebuie săditi pomii. Pomii cari se sădesc toamna, se prind de bună seamă și primăvara înmuguresc mai de vreme.

Gropile în cari se sădesc pomii, trebuie făcute cel puțin cu o lună înainte de sădire. Groapa trebuie să fie cel puțin de 80 cm. adâncă și de 1 m. largă. Pământul scos din groapă, se așează cel deasupra de o parte și cel din fundul gropii de altă parte.

Sădirea pomilor se poate începe îndată ce frunzele pomilor au îngălbenit.

Pomul care se sădește, să se scoată cu cât mai multe rădăcini. Dacă mai sunt frunze pe crengi, să se curățe. Rădăcinile să se rețeze, cam de o palmă. Apoi se bagă cu rădăcinile într'o groapă în care e făcută o mocirlă din lut, balgă, gunoi și apă. Se învârtește acolo până se înmoaie bine toate rădăcinile. Pe urmă pământul scos de deasupra se pune în groapă și pomul se potrivește cu rădăcinile pe acest pământ, grijind cu toate rădăcinile să se acopere cu pământ măruntel. Jur împrejur se apasă ușor cu piciorul și se pune gunoi putred. Peste gunoiu se pune pământ până se umple groapa. Pământul se calcă bine cu picioarele, apoi se toarnă două cofe de apă. După ce apa a intrat în pământ, se face mușunoiu în jurul pomului cam de două palme înălțime.

După două săptămâni pomul se leagă de un par, punând între pom și par un cocean sau paie pentru ca să nu se julească frecându-se.

Dacă se sădește pomul în chipul acesta, nu poate să fie nici o teamă că pomul nu se va prinde.

FEL DE FEL.

Improprietărea orfanilor de războiu. În înțelesul articolului 78 p. 3 din legea agrară, improprietărea văduvelor de războiu se face în folosul orfanilor, rămași de pe urma celui mort în războiu. Fiindcă în multe locuri, pământul s'a scris pe numele văduvei de război, s'a dat ordin, că pentruca să se încunjure neînțelegerile, când se face intabularea, pământul să se scrie negreșit pe numele orfanilor de războiu.

Premii pentru acela, cari cresc cai frumoși. Pentru ca să se încurajeze oamenii și să crească cai cât mai frumoși, Ministerul agriculturii a hotărât să dea premii celor cari vor avea cai mai buni și mai frumoși.

Sunt două premii, fie care de câte 150 mii de lei. Se numesc „Premiile ministerului agriculturii“.

Caii premiați vor fi cuperați de Ministerul Agriculturii, sprijinind în chipul acesta și mai mult creșterea cailor.

Intârzierea fierberii mustului. Adeseori mustul fierbe anevoie. Cauze pot să fie: 1) Răceala 2) Lipsă de drojdiuțe 3) Lipsa de hrană pentru drojdiuțe.

Când e rece, înlesnim fierberea mustului, încălzindu-i până la 18 gr. Încălzirea se poate face sau așa, că încălzim o cantitate de must, pe care o turnăm apoi peste cel rece, sau că încălzim pivnița în care fierbe mustul. Putem să astupăm și ferestrele pivniții, ca aer rece de afară să nu pătrundă.

Dacă este căldură de ajuns și totuși mustul nu fierbe, cauza e lipsa de drojdiuțe, ori lipsa de hrană pentru drojdiuțe.

Când nu sunt drojdiuțe, mijlocim fierberea mustului așa, că punem în el must care fierbe puternic. Iar când nu este hrană pentru drojdiuțe, punem în must fosfat de amoniac, cam 50—60 gr. la Hl. de must.

Ori care gospodar, care are must, trebuie să grijească, ca acesta să fiarbă cât mai bine. Dacă mustul nu a fiert de ajuns, vinul poate să se strice ușor.

Nutreț din frunze și vițe de vie. Vitele se pot hrăni iarna și cu nutreț făcut din frunze și vițe de vie.

Vițele de vie se taie cu frunzele încă verzi și se mărunțesc cu o tocătoare de paie. Așa mărunțite se pun într'o groapă, unde se îndeasă bine, apoi se acopere cu pământ, așa cum se acopere napii. Dacă îngroparea se face acum prin Octombrie, până în Decembrie, vițele și frunzele îngropate se dospesc bine și se schimbă într'un aluat cafeniu, cu gust plăcut și cu un miros vinos.

Acum se pot da la vite. La început vitele mănâncă puțin, fiindcă nu sunt obișnuite. Cu vremea însă se obișnuiesc și mănâncă cu multă poftă.

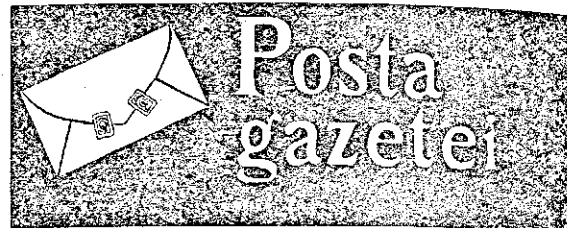
Toți stăpânii de vie, cari nu au mult nutreț pentru vite, pot să încerce să-și pregătească nutreț din vițele și frunzele de vie, cari și așa se taie și se curăță. Pregătirea acestui nutreț este ușoară și folosul este mare.

O sută de ani de când se folosește plugul de fier. În Cehoslovacia se serbătorește împlinirea de o sută de ani de când s'a inventat cel dintâi plug de fier. Inventatorul a fost un țaran din Cehoslovacia cu numele Franț Veverca. Acest țaran era foarte isteț. El repara ceasornicile din întreaga comuna. Singur și-a făcut o tocătoare de paie. Apoi s'a tot căsnit, până ce a inventat plugul de fier, care nu nu-

mai răsturna breazda, ci tot odată și fărâmița pământul. La fabricarea plugului a fost ajutat și de vărul său Venceslav, care era fierar.

Din nenorocire însă verii Veverca nu și-au patentat invențiunea, și astfel n'au tras nici un câștig bănesc din plugul lor. Amândoi au murit săraci.

La Pardubice din Cehoslovacia s'a ridicat un monument frumos în cinstea acestor doi țărani isteți.

Petru Hodu. Am primit suma de Lei 180 abonamentul pe 1927.

Nicolae Crețu. Din suma de 400 lei am trecut pe anul 1925 lei 120, pe anul 1926 lei 150, iar pe 1927 lei 130, mai aveți de plătit până la 31 Decembrie 1927 încă lei 50.

Victor Socol. Am primit suma de 330 lei, abonament restant pe 1927 de 150 lei, iar 180 lei trecuți pe anul 1928.

Tănase Crișan. Am primit lei 270, abonamentul pe 1925 și pe 1926. Mai aveți abonamentul pe 1927 lei 180.

Blaga Ioan. Am primit lei 250, din cari am trecut lei 70 pe 1926, iar pe 1927 lei 180

Mihailu Dejeu. Am primit abonamentul pe întreg anul 1927.

Iosif Căndea. Am primit lei 300, din cari am trecut restanța de 68 lei pe 1926, abonamentul pe 1927 lei 180, iar 52 lei trecuți pe 1928.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

No. 1024 - 1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1132—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Traian Novac repr. prin avocatul Dr. Ioan Bianu, pentru încasarea creanței de 15705 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Novembre 1927 orele 11 a. m. la fața locului în com. Roșia de Secaș No. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume; Mașina de cusut și porci în valoare de 21500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 7 Octombrie 1927.

1—1 (399) NICULAE BACIU.

No. 525 - 1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2573—1926 a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Ioan Costea repr. prin avocatul Dr. Ioan Bianu pentru încasarea creanței de 11300 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Novembre 1927 orele 1 p. m. la fața locului în com. Roșia de Secaș No. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume; 2 Iepe de 5 ani în valoare de 30000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 4 Octombrie 1927.

1—1 (398) NICULAE BACIU.

RECLAMA

este sufletul comerțului

Aviz

Aviz

Banca generală de credit

din Diciosânmărtin

Afiliațiunea Bancei Marmorosch Blank & Co. S. A.
din București

Capital: Lei 5,000.000.— | Nrul telefonic: 11
Rezerve: Lei 2,000.000.— | Telegrama: Credit

Infîințează la 1 Noemvrie a. c.

O Sucursală în Blaj

Str. Regina Maria Nr. 215 (casa Dlui Aron Ciungan).

Banca se ocupă cu toate afacerile bancare și anume:
PRIMEȘTE DEPUNERI pe lângă dobânzi convenite, **PLĂ-
TEȘTE CECURİ** americane, **FACE REMITERI** pe toate
piețele indigene și străine, **DĂ IMPRUMUTURI, ACRE-
DITIVE** etc.

(398) 1-3.

Abonament de probă.

De la 1 Noemvrie până la 31 De-
cemvrie 1927 dăm gazeta cu 25 lei.
Pentru această sumă neînsemnată oricine
poate primi acasă, 2 luni de zile, o foaie
plină cu celea mai proaspete știri din
lume și din țară.

Banii se trimit cu mandat postal la
adresa:

„UNIREA POPORULUI“
Blaj, jud. Târnava-Mică.

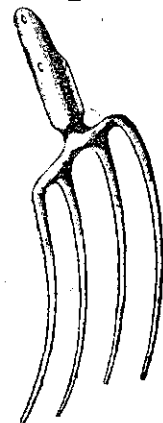
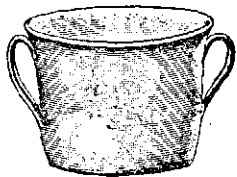
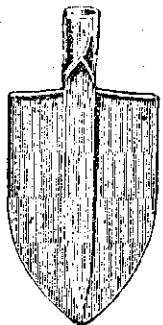
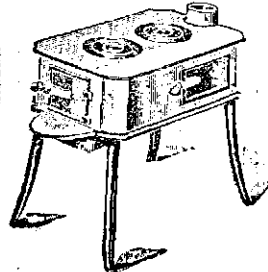
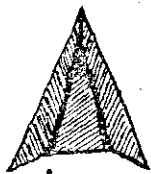
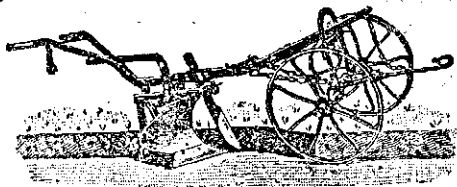
PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6	Lei b. 35
1 liră sterlină „ „	787	„ — „
1 dolar „ „	161	„ — „
1 franc elvețian „ „	31	„ 20 „
1 liră italiană „ „	8	„ 85 „
1 franc belgian „ „	22	„ 50 „
1 coroană cehoslovacă se plătește	4	„ 78 „
1 zlot polonez se plătește cu	18	„ — „
1 dinar se plătește cu	2	„ 85 „
1 leva „ „ „	1	„ 15 „
1 marcă aur se plătește	38	„ 60 „
1 pengő ungurese	28	„ 30 „

La *Librăria Seminarului* din Blaj
se află de vânzare următoarele:

Cărți bisericești

Sfânta și dumnezeiasca Evan- ghelic, a Domnului și Dumnezeu- lui nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită	Lei 550.—
Aceeașă sfântă Evanghelic, în legă- tură întreagă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită	„ 2500.—
Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele	„ 375.—
Euhologiu sau Molitevnice legat în pânză, cu cruce aurită	„ 260.—
Orologion sau Ceaslov legat în pânză cu cruce aurită	„ 260.—
Antologion sau Minelel care cu- prinde în sine slujbele dumneze- eștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele;	„ 780.—
Tomul I Septemvrie—Decemvrie	„ 1100.—
Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților	„ 510.—
Triod care cuprinde toată rându- iala din Sfintele Pașimi; legă- tură tare, cu călcâiu de piele	„ 110.—
Octoih mic pe opt versuri, impre- ună cu altele ce se țin de inserat, măneacă, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză	„ 90.—
Pentecostar mic care cuprinde cântările dumnezeiești dela Dum- ineca Paștilor până la Dumineca tuturor Sfinților; legat	„ 5.—
Rânduiala Sf. Ungerii sau Maslul care se cântă de un preot	„ 10.—
Prohodul Domnului nostru Isus Hristos	„ 100.—
Psaltirea Profetului și Impăratului David; legătură de carton cu pânză	„ 100.—

Pluguri de fier sistem „Eberhardt“
fiară de pluguri schimbătoare
sobe de gătit din tuci și din tinichea
burlane, leruri și ușițe
hârlețe, lopeți și furci
săcuri pe garanță, târnăcoape
oale de tuci și din tinichea smălțuite de I. calit.
manufacturi: bumbac, arniciuri de cusut,
țesături și giolgiu
perii de cânepă I. calitate
talpă, căpută și ghetă

Toate acestea și alte mărfuri se află cu prețuri reduse
la

M. SIMONIS

prăvălie de fier, sticlă, piele, manufactură și coloniale

Valea lungă (Hususău)

Acatistier sau carte care cuprinde în sine rugăciuni pentru pietatea fiecărui creștin, legat frumos	100
Domnului să ne rugăm cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită de Dr. Nicolae Brinzeu; legată	20—
Cântărețul cu răspunsurile și cântările dela sf. liturghie și dela alte slujbe, pentru tinerime; legat	12—
Credința soldatului român, rugăciuni și învățături pentru militari; legătură frumoasă în table	12—
Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, precum și alte cântări și rugăciuni pentru tinerime; legat în table	12—

Toate acestea cărți se cer dela:

Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnava-mică

No. 412/2923

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 981 1926 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantei firma »Ausch și Neuman« repr. prin avocatul Dr. Zaharie Boilă pentru incasarea creanței de 9997 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 1 Noemvrie 1927 orele 9 a. m. la fața locului în com. Blaj. No. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume; Ciorapi, cafea, perii, cravate și alte în valoare de 19790 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 3 Octomvrie 1927

(197) 1-1

NICOLAE BACIU.

Cooperativa

„AJUTORUL“ Blaj

Ajută pe membrii ei și chiar și pe cei ce nu sunt membri prin aceea că vinde mărfurile cu prețul cel mai scăzut.

Tot odată aducem la cunoștință Onor. clientelă că ne-au sosit mari transporturi de mărfuri coloniale: cafele, orezuri, sardine, făină de Bănat, ciorărie și alte diferite mărfuri.

Căutăm un ucenic din familie bună spre imediată angajare.

Serviciu prompt!

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(366) 7-?

Cea mai mare eroare!

Ar fi din partea oricărui, care nu ar cerceta la Blaj magazinul

Ștefan Nyerges

unde se vând cu mari reduceri de prețuri: Jerseuri, ultimele noutăți de modele pentru Dni, Dne și copii, Ciorăpării, Ștofe de haine, șifoane pentru albituri fine, danteluri, ecrii, broderii. Sada pentru costume naționale precum și toate firele de sârmă, arniciuri și altele.

Mare depozit de bumbăcărie.

Coloniale: Cafele, ciaturi, orezuri, sardele, bomboane, licheruri, romuri și tot felul de ape minerale.

La dorință se trimit gratuit *prețcurenturi*.

(360) 8-?

Strada Lunei 4. Fondat în 1872.

„UNIREA POPORULUI“
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

A ieșit dela tipar

și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, cea mai nouă carte:

POVESTIRI GLUMETE

Niță Zdrenghea la București,
în America și aiurea

de

Alexandru Lupeanu-Melin
directorul gazetei „Unirea Poporului“

PREȚUL 15 LEI.

Cartea se poate comanda și dela gazeta noastră. Cu poștă cu tot 17 lei.

Calendarul dela Blaj pe 1928.

Cetitorii și prietini gazetei noastre să știe, că și în acest an scoatem „Calendarul dela Blaj“ cel atât de iubit și de căutat în anii de până acum.

Calendarul dela Blaj, pe care îl tipărește gazeta noastră, este cunoscut astăzi în tot Ardealul. El a fost primit cu cea mai mare plăcere, atât de preoți cât și de cetitorii din popor. Toți cari l-au avut, îl așteaptă și de data acesta cu cea mai mare nerăbdare.

Vestim deci pe toți iubitorii Calendarului dela Blaj, că mult doritul lor prietin și sfătuitor se află la tipar, încă din vară, și va fi gata de drum încurând. Prin urmare, nimenea dintre cetitorii și cunoscuții noștri, să nu aștepte, nici să nu-și cumpere alt calendar, decât pe cel dela Blaj.

Calendarul din anul acesta va fi și mai frumos și mai bogat decât cel din anul trecut. Vom avea iarăș două feluri de calendare, unul mai mare, cu șematism, pentru preoți și cărturari, și altul mai ieftin pentru popor, deopotrivă de frumoase și de interesante amândouă.

Prețurile calendarelor vor fi tot celea din anul trecut:

Calendarul poporal Lei 20.

Calendarul preoțesc Lei 35.

Comandele de calendare se pot face de pe acum, cu atât mai vârtos, că și anul trecut, comandele cari au sosit mai târziu, au rămas fără calendare. Prin Noemvrie toate se trecuseră. Comandele se pot face mai ușor prin Dni preoți sau cantori, cari adună banii și numele doritorilor. Calendarele le trimitem atunci pe un singur nume, cu cheltueli de poștă mai puține.

După 10 calendare plătite înainte sau cu ramburs, dăm 1 Calendar poporal în cinste, iar posta o plătește cumpărătorul. La 20 calendare, dăm gratuit 1 Calendar preoțesc.

ABONAȚII GAZETEI NOASTRE capătă calendarele mai ieftin. Pentru abonați:

Un calendar poporal 17 lei, luat în mână dela cancelaria gazetei.

Cine dintre abonații noștri ne trimite cu mandat postal pe înainte 19 Lei, primește calendarul acasă, cu posta plătită, fără recomandatie.

Această înlesnire se face însă numai acelor abonați, cari au plătit abonamentul la gazeta pe întreg anul 1927.